

23 Νοεμβρίου 2016

Οι αρχές του αμοιβαίου σεβασμού και του σκοπού, στην επικοινωνία κατά την ποιμαντική

Ορθοδοξία / Ποιμαντική

Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2fAVaWP>]

Αρχή του αμοιβαίου σεβασμού και θέλησης για κοινωνική βελτίωση

Ο σεβασμός στο πρόσωπο του συνομιλητή μας είναι η βασική προϋπόθεση για την επικοινωνία. Η ομαλή κοινωνική συμβίωση και η ανάπτυξη ομαλών ανθρωπίνων σχέσεων «απαιτούν» τον αμοιβαίο σεβασμό των ανθρώπων. Για τον λόγο αυτό και στην επικοινωνία η οποία εξυπηρετεί και διασφαλίζει τα θέματα αυτά πρέπει να κυριαρχεί ο αμοιβαίος σεβασμός (Μπουραντάς 1992). Στο σημείο αυτό θα ήθελα να κάνουμε μια αναφορά στο γεγονός πως ακόμα εκτός από τον σεβασμό που οφείλουμε να έχουμε στο πρόσωπο των άλλων, σημαντικό στοιχείο είναι και ο

άλλο στοιχείο που πρέπει να σημειώσουμε είναι πως μέσα από την επικοινωνία επιδιώκουμε την κοινωνική βελτίωση (Φαναριώτης 2009) . Είναι πολύ σημαντικό να μην λησμονούμε πως σκοπός των διαπροσωπικών σχέσεων, μέσω της επικοινωνίας, είναι η ολοκλήρωση και η ισορροπία της προσωπικότητας των ανθρώπων. Ο αμοιβαίος σεβασμός βοηθάει ουσιαστικά στην επιτυχημένη επικοινωνία και στην προσπάθεια που γίνεται συνειδητά ή όχι στην πρόοδο, στην ανάπτυξη και στην βελτίωση της κοινωνικής πραγματικότητας.

Την παρούσα αρχή στο πλαίσιο της Εκκλησιαστικής επικοινωνίας θα μπορούσαμε να τη χαρακτηρίσουμε Ευαγγέλιο ή Δόγμα, ως αδιαπραγμάτευτη αξία. Ο Χριστός

πάντοτε αντιμετώπιζε και επικοινωνούσε με πολύ σεβασμό με όλους τους ανθρώπους ανεξάρτητα της κοινωνικής τους θέσης, των θρησκευτικών τους αντιλήψεων, της αγιότητας ή αμαρτωλότητάς τους. Είναι πολλές και χαρακτηριστικές οι περιπτώσεις που ο Χριστός δεν δίστασε να μιλήσει με Εθνικούς, με πολύ αμαρτωλούς, με πόρνες, με φανατικούς. Πάντα με πολύ σεβασμό, με γαλήνη και χαρά.

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο οφείλουν και οι Κληρικοί να επικοινωνούν με τους ανθρώπους επιδεικνύοντας πάντα σεβασμό στα πρόσωπα των άλλων. Όχι μόνον σε εκείνους που είναι κοντά μας και αποδέχονται την διδασκαλία της Εκκλησίας αλλά και με όλους εκείνους που διαφωνούν ή αμφισβητούν το λόγο μας. Φαινόμενα έλλειψης σεβασμού, φανατισμού και συγκρούσεων είναι ανοίκεια και ξένα με την αποστολή των Ιερέων.

Αρχή του σκοπού

Η αρχή αυτή βασίζεται στην κοινή αντίληψη ότι οποιαδήποτε μορφή επικοινωνίας πρέπει να έχει συγκεκριμένο σκοπό. Αν ο σκοπός δεν έχει προσδιορισθεί με σαφήνεια, τότε η επικοινωνία θα είναι οπωσδήποτε ατελής. Η επικοινωνία πραγματοποιείται μόνο όταν αποσαφηνισθεί ο σκοπός στον οποίο αποβλέπει και ο σκοπός δεν είναι άλλος από την επιθυμητή αντίδραση στην οποία αναμένουμε να προβεί ο αποδέκτης του μηνύματός μας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει, πριν προβούμε στην πραγματοποίηση της επικοινωνίας, να γνωρίζουμε ποια πρέπει να είναι η αντίδραση την οποία αναμένουμε από τον αποδέκτη ως ανταπόκριση στο μήνυμά μας (Φαναριώτης, 2009).

Όσον αφορά στο σκοπό που υπάρχει στην επικοινωνία ενός Κληρικού ας σημειώσουμε τα εξής : α) ένας Κληρικός επικοινωνεί με τους πιστούς στα πλαίσια των Μυστηρίων που τελεί στο χώρο της Εκκλησίας (Γάμος, Βάπτιση, Κηδεία κ.α). Σε αυτού του είδους τις περιπτώσεις ο σκοπός είναι συγκεκριμένος, οριθετημένος και αδιαπραγμάτευτος. β) σε όλες τις άλλες μορφές επικοινωνίας που έχει ο Ιερέας στην άσκηση της Διακονίας του ο σκοπός ποικίλει ανάλογα με τον λόγο της επικοινωνίας. Έτσι στην περίπτωση της Εξομολόγησης, ο σκοπός είναι να δοθεί η άφεση των αμαρτιών στον εξομολογούμενο. Όλες σχεδόν οι μορφές επικοινωνίας ενός Κληρικού έχουν πνευματικό προσανατολισμό. Αυτό που πρέπει να σημειώσουμε είναι πως βασικός σκοπός στην επικοινωνία του Ιερέως είναι να βοηθήσει και να ξεκουράσει τον άνθρωπο που προστρέχει σε αυτόν και γ) ο Κληρικός επικοινωνεί καθημερινά και σε προσωπικό επίπεδο μέσα στην οικογένειά του, στα καταστήματα που πηγαίνει για να ψωνίσει και σε κάθε περίπτωση με την οποία δραστηριοποιείται στο χώρο της προσωπικής του ζωής. Εδώ ο σκοπός είναι

ανάλογος του περιεχομένου που θέλει ο άνθρωπος - Ιερέας. Υπάρχει όμως μια άποψη που είναι χρήσιμη να την μνημονεύσουμε πως ο Κληρικός δεν έχει προσωπική ζωή. Ότι δηλαδή αυτό που κυριαρχεί στο πρόσωπο του Ιερέα είναι η Ιερατική του υπόσταση. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν έχει οικογένεια, σύζυγο, παιδιά, ούτε βεβαίως σημαίνει πως ο Ιερέας δεν ψωνίζει από τα καταστήματα ή δεν μπορεί να πάει να πιει έναν καφέ σε κάποιο μαγαζί. Αυτό που υποστηρίζει η άποψη αυτή είναι πως ο Ιερέας σε κάθε στιγμή και σε κάθε πτυχή της, καθημερινότητάς του πρέπει να συμπεριφέρεται σαν Ιερέας, να μιλάει, να επικοινωνεί και να εκφράζεται μέσα από την Ιερατική του υπόσταση.

(συνεχίζεται)

<http://bit.ly/2gdEEvL>